

turribus, & propugnaculis nudatam, ac profunditate tantum aquarum tutam, feliciori successu adoriatur. Sed incredibili prope hominum multitudine opere inchoato, immensisque in eo perficiendo exhaustis pecuniis, cum repente pluviae incidissent, aquarum insueta, ac vehementiori copia irriti conatus cessere.

Quapropter, neque vi, neque operibus Ticinum expugnari posse Galliarum rex expertus, obsidione civitatem premere, tum ad rerum omnium inopiam redactam compellere ad deditionem statuit. Quæ cum brevi temporis intervallo perfici non possent, duriores, atque animo conceperat, urbis expugnationem Pontifex fore arbitratus, animi anceps, variis agitata curis, quidnam potissimum tanta in re agendum esset, mente volutabat, totumque belli exitum ex Ticinensi oppugnatione pendere ratus, nihil undequeque tutum sibi decernere posse videbatur: defenso a Cæsareanis Ticino, Gallorum impetum retundi, vinctique illos posse: urbe a Rege vi, aut deditione recepta, reliquam Insubrum ditionem statim in illius potestatem concessuram, ac reliquias Cæsareanorum exercitus brevi confectum iri. His flebat, ut in Clemente pristinus ille ardor, quo cum Rege amicitia, ac fœdere jungi concupiverat, paulatim languesceret, & restingueretur, consiliumque a Ticinensis expugnationis exitu petendum censeret. Eam rem vocato ad se Reipublicæ oratori secreto aperuit. *Summa, inquit, prudentia hac tempestate, dum maximarum rerum momenta in ancipiti sunt, utendum, cunctatione opus esse, ne ex festinatis consiliis omnia in summa pericula prolabantur; proinde sibi constitutum esse, nihil hoc rerum statu certi decernere; si Ticinum Cæsareani tuerentur, fœderi cum Rege ineundo moras nece: contra si urbe Gallus potiatur, statim cum Rege societatem, fœdusque inire, & a Cæsaris Ducibus flagitare, ut penitus Insubrum imperium Gallo cederent; abnuentibus, illico bellum illaturum: cupere, quæ mens Patrum hac in re sit, intelligere.* Foscarum literis, ut moris est, in Senatu perlectis, variæ fuere sententiæ; nonnullis consilium Pontificis probabatur, rescribendumque censebant, Ticino expugnato, statim cum Rege societatem ineundam. Aloysio vero Mocenico consilii Sapienti, licet Ticinum in Regis potestata-